

Biblická hodina 23. september 2021

Úvodná pieseň: žalm č. 130 - *Na Teba z hĺbín, Pane, volám, ó, čuj môj hlas...*

Modlime sa:

Drahý Pane náš, v pokore sa skláňame pred Tebou a ďakujeme Ti za tú lásku a ochranu, ktorou nás obklopuješ, lebo vieme, že si to nezaslúžime. Veď koľkokrát Ťa zarmucujeme svojou neposlušnosťou a pochybovaním, ako aj tvrdohlavosťou, keď ideme slepo za svojím cieľom. Inokedy zasa sme plní obáv a strachu a bojíme sa spoľahnúť sa na Tvoje slovo. Koľko trpezlivosti k nám musíš mať! A predsa sa nás nevzdávaš. Chvála Ti za to.

Aj teraz Ti prinášame všetky svoje obavy, bolesti, sklamania, beznádej a zúfalstvo, všetko, čím zápasíme a čo nás vo vnútri znekludňuje a spôsobuje nám žiaľ a bolesť. Vieme, že Ty nás vieš dať dokopy, Ty máš moc nás postaviť na nohy, posilniť vo viere a posunúť, ak sme sa niekde po ceste zasekli a uviazli. Prosíme, prehovor k nám a daj nám porozumieť Tvojmu slovu, aby sme v obecenstve s Tebou i navzájom pookriali a naplnili sa nádejou. Prosíme, tak nám udeľ svoje požehnanie.

Amen

Slovo zo Starého zákona: Ezechiel 16,35-63 Trest za nevernosť

³⁵ Preto, **neviestka**, počuj slovo Hospodina! ³⁶ Takto vraví Pán, Hospodin: „Pretože si odhaľovala svoje telo a tvoja hanba bola odhalená pri tvojom smilstve s tvojimi milencami a s tvojimi ohavnými modlami a pre krv tvojich detí, ktoré si im dala, ³⁷ **zhromaždím všetkých** tvojich milencov, ktorým si sa páčila, i všetkých, ktorých si milovala, so všetkými, ktorých si nenávidela, zhromaždím ich **proti tebe** zo všetkých strán a odkryjem im tvoju nahotu, takže **vidia celú tvoju hanbu**. ³⁸ **Potom ťa budem súdiť** podľa predpisov o cudzoložniciach a o tých, čo preliali krv, a za krv **uvalím na teba svoj hnev a svoju žiarlivosť**. ³⁹ **Vydám ťa do ich rúk, zbúrajú ti** vyvýšeninu na oltárnom podstavci, **zrúcajú ti** výšiny, **vyzlečú ťa** z tvojich šiat, **poberú ti** ozdoby a **nechajú ťa** holú a nahú. ⁴⁰ **Privedú** proti tebe zhromaždenie, **ukameňujú ťa, rozsekajú ťa** svojimi mečmi, ⁴¹ **spália** tvoje domy ohňom a **vykonajú** na tebe rozsudky pred očami mnohých žien. Tak zamedzím tvoje smilstvo a nebudeš viac dávať odmenu za smilstvo. ⁴² Tak utíšim na tebe svoj hnev a moja žiarlivosť odstúpi od teba; ja sa upokojím a **nebudem sa viac hnevať**. ⁴³ Pretože **si nepamätala na dni svojej mladosti**, ale tým všetkým si ma popudzovala, preto, pozri, aj ja som priviedol na teba **odplatu za tvoje skutky**,“ znie výrok Pána, Hospodina. „Nepáchala si hanebnosť so všetkými svojimi ohavnosťami? ⁴⁴ Hľa, každý skladateľ posmešných veršov bude skladat' verše o tebe: »**Aká matka, taká dcéra!**« ⁴⁵ Si dcérou svojej matky, ktorá odohnala muža i synov, a si sestrou svojich sestier, ktoré odohnali mužov i synov — veď vaša matka bola **Chetitka** a váš otec bol **Amorejčan**. ⁴⁶ Tvoja staršia sestra **je Samária** so svojimi dcérami, ktorá býva na severe, tvoja mladšia sestra, ktorá býva na juhu, je **Sodoma** so svojimi dcérami. ⁴⁷ Ty si však nielen chodila po ich cestách a páchala ich ohavnosti. To sa ti máľilo a na svojich cestách **si konala horšie než ony**. ⁴⁸ Ako žijem,“ znie výrok Pána, Hospodina, „Sodoma, tvoja sestra, ani jej dcéry nerobili tak, ako si robila ty a tvoje dcéry. ⁴⁹ Pozri, toto bola vina tvojej sestry Sodomy: pýcha, prebytok chleba a bezstarostný pokoj i so svojimi dcérami, ale biednemu a chudobnému ruku nepodala. ⁵⁰ Spyšneli a páchali ohavnosť predo mnou, preto som ich odstránil, keď som to videl. ⁵¹ Pritom sa Samária nedopustila ani polovice tvojich hriechov; **ty**

si rozmnožila svoje ohavnosti viac ako ony a ospravedlnila si svoje sestry všetkými svojimi nehanebnosťami, ktoré si páchala. ⁵² Aj ty znášaj svoju potupu, pretože si nastúpila na miesto svojich sestier svojimi hriechmi, ktorými si sa dopustila viacerých ohavností ako ony. Sú spravodlivejšie ako ty. Aj ty sa teda hanbi a znášaj svoju potupu za to, že si ospravedlnila svoje sestry! ⁵³ Zmením ich údel, údel Sodomy a jej dcér, i údel Samárie a jej dcér, aj tvoj údel zmením uprostred nich, ⁵⁴ **aby si niesla svoju potupu a hanbila sa za všetko**, čo si popáchala, im na potechu. ⁵⁵ **Tvoja sestra Sodoma a jej dcéry sa vrátia do predchádzajúceho stavu. Aj Samária a jej dcéry sa vrátia do predchádzajúceho stavu. Ty i tvoje dcéry sa vrátite do svojho predošlého stavu.** ⁵⁶ Nebola tvoja sestra Sodoma výstražnou správou v deň tvojej pýchy, ⁵⁷ skôr ako bola odkrytá tvoja zloba, ako za čias, keď ťa potupovali Sýrčanky a znevažovali ťa Filištinky okolo teba? ⁵⁸ **Následky** za svoju hanebnosť a **za svoje ohavnosti budeš znášať**,⁵⁹ **znie výrok Hospodina.** ⁵⁹ **Veď takto vraví Pán, Hospodin: „Naložím s tebou, ako si ty konala, keď si znevážila prisahu a zrušila zmluvu.** ⁶⁰ **Potom sa však rozpomeniem na svoju zmluvu s tebou, uzavretú v dňoch tvojej mladosti, a ustanovím ti večnú zmluvu.** ⁶¹ **Vtedy si spomenieš na svoje cesty a budeš sa hanbiť**, keď vezmem tvoje sestry, väčšie ako ty i menšie ako ty, a dám ti ich za dcéry, ale nie na základe zmluvy uzavretej s tebou. ⁶² **Ja ustanovím svoju zmluvu s tebou** a spoznáš, že ja som Hospodin, ⁶³ aby si si spomenula a zahanbila sa, aby si už viac neotvárala ústa pre svoju potupu, **keď ti odpustím všetko, čo si popáchala**,⁶⁴ **znie výrok Pána, Hospodina.**“

Milí Bratia a milé Sestry,

Pre lepšie porozumenie tohoto proroctva potrebujeme si zhrnúť predchádzajúce verše. Táto prorocká reč znie proti Jeruzalemu, ale vlastne proti celému vyvolenému ľudu. Podľa pôvodu je to pohanské miesto — „*tvoj otec bol Amorejčan a tvoja matka bola Chetitka*“ (3.v) — ktoré si Boh prisvojil ako opustené a nezaopatrené novorodené dievčatko, „*povedal som ti, keď si ležala vo svojej krvi: »Ostaň nažive!...«*“ Venoval sa jej, staral sa o ňu. Keď vyrástla, „*zastrel som ťa okrajom svojho plášťa, zakryl som tvoju nahotu, prisahal som ti lásku a uzavrel som s tebou zmluvu, znie výrok Pána, Hospodina, a tak si sa stala mojou*“ (8.v.)... „*Šíril sa o tebe chýr medzi národmi pre tvoju krásu, lebo bola dokonalá pre nádheru, ktorou som ťa ja vystrojil, znie výrok Pána, Hospodina. Avšak spoľahla si sa na svoju krásu, smilnila si pre svoj chýr a zahrňovala si smilstvom každého. Oddala si sa každému, kto šiel okolo*“. (15.v.) To všetko je narážka na neveru Jeruzalema a izraelského ľudu, ktorý bol sám osebe takto nehodný a predsa vyvolený, avšak opustil svojho Boha a oddal sa všelijakým pohanským praktikám a spôsobom, teda duchovnému smilstvu.

Po podrobnom popise nevery Jeruzalema dnes čítame o zaslúženom súde a treste. Lebo Hospodin je vo svojom hneve a žiarlivosti spravodlivý. To čo prichádza na Jeruzalem, je následkom jeho hanebného a zvráteného správania sa a neminie ho osud, aj keby si to mnohí priali. Dokonca práve tí budú vykonávateľmi tohto súdu, ktorým sa tak plne s vášňou oddával, ktorých pred svojim milostivých Bohom uprednostňoval. „*Tak utíšim na tebe svoj hnev a moja žiarlivosť odstúpi od teba; ja sa upokojím a nebudem sa viac hnevať. Pretože si nepamätala na dni svojej mladosti, ale tým všetkým si ma popudzovala, preto, pozri, aj ja som priviedol na teba odplatu za tvoje skutky, znie výrok Pána, Hospodina*“ (42-43.v.) Vždy je nebezpečné, keď človek zabudne, odkiaľ ho Pán Boh vyviedol a vyslobodil, čím ho obdaroval. Smutné je, že Jeruzalem

svojou neverou prekonal podľa porekadla „*Aká matka, taká dcéra/Katka*“, nielen svoje niekdajšie pohanstvo, ale aj také vychýrené mestá, ako boli Samária či Sodoma. Preto musí niesť svoju potupu a znášať svoju hanbu. Je to Božie potvrdenie a odôvodnenie babylonského zajatia a zničenia krajiny chaldejcami. To bol On, kto tento ľud, nie pre jeho nejakú výnimočnosť alebo zásluhu, ale napriek jeho bezvýznamnosti takto pozdvihol, obohatil a obdaroval svojou zmluvou, no Jeho ľud sa mu stal neverným. Máme tu biblický obraz Boha, ako žiarlivo milujúceho opusteného manžela, ktorého žena je cudzoložnica.

Proroctvo však tu nekončí. Hospodin síce hovorí: „*Naložím s tebou, ako si ty konala, keď si znevážila prísahu a zrušila zmluvu*“ (59.v.), avšak zaznie tu aj výrok o zasľúbení: „*Ja ustanovím svoju zmluvu s tebou a spoznáš, že ja som Hospodin, aby si si spomenula a zahanbila sa, aby si už viac neotvárala ústa pre svoju potupu, keď ti odpustím všetko, čo si popáchala*“ (62-63.v.). A týmto, že On prvý prejavuje svoju milosť, vie svojich priviesť k pokániu. Pretože Hospodin je a zostáva verný svojej zmluve, napriek tejto nevere. A vskutku „*trestá, koho miluje*“ (457,1), ale má túžbu odpustiť a privinúť k sebe toho, kto patrí Jemu, napriek jeho nevere, a chce mu preukázať vernosť. Nám ju preukázal vo svojom Synovi, Ježišovi Kristovi. V tom je aj naša nádej, že On zostáva verný.

Slovo z Nového zákona: Gal 4,21-31 Alegória o Hagar a Sáře

²¹ Povedzte mi vy, čo chcete byť pod Zákom: Nepočujete Zákon? ²² Lebo je napísané: Abrahám mal dvoch synov: jedného od otrokyne a druhého od slobodnej. ²³ Ten z otrokyne sa narodil podľa tela, ale ten zo slobodnej podľa prísľúbenia. ²⁴ To je obrazná reč. Tie ženy znamenajú dve zmluvy: Tá prvá z vrchu Sinaj rodí pre otroctvo, a to je Hagar. ²⁵ Hagar znamená vrch Sinaj v Arábii a zodpovedá terajšiemu Jeruzalemu, lebo ten je so svojimi deťmi v otroctve. ²⁶ Ale Jeruzalem, ktorý je hore, to je tá slobodná, ktorá je našou matkou. ²⁷ Veď je napísané: Raduj sa, neplodná, ktorá nerodíš, jasaj a výskaj, ty, ktorá netrpíš pôrodnými bolesťami, lebo opustená má veľa detí, viac ako tá, čo má muža. ²⁸ Vy však, bratia, ste deti prísľúbenia ako Izák. ²⁹ Ale ako vtedy ten, čo sa narodil podľa tela, prenasledoval narodeného podľa Ducha, tak aj teraz. ³⁰ Čo však hovorí Písmo? Vyžeň otrokyňu a jej syna, lebo syn otrokyne nebude dedičom so synom slobodnej. ³¹ Preto, bratia, nie sme deťmi otrokyne, ale slobodnej.

Milí Bratia a milé Sestry,

Pri čítaní listu Galatským nachádzame jednu centrálnu tému, ktorou je kresťanská sloboda. Sloboda, ktorá duchovne nezviaže veriaceho, naopak, zbavuje ho tej viazanosti, ktorú prežíval, keď ešte nepoznal Ježiša Krista, čiže predtým, čo by uveril v Neho. Práve Abrahámov prípad, prípad jeho dvoch synov túto odlišnosť pekne vystihuje. Izmael sa narodil z ľudskej vôle, z otrokyne, vlastne ako otrok, ale Izák sa narodil z Božej vôle, od Sárý, teda slobodnej ženy a manželky, a to ako syn prísľúbenia. Napokon tak vzrastalo medzi nimi v rodine napätie, až sa Abrahám musel rozhodnúť prepustiť otrokyňu aj so synom, nakoľko ten nebol dedičom zasľúbenia, ktoré Hospodin dal a ktoré sa vzťahovalo na Izáka, na syna slobodnej ženy.

K tomuto stavu prirovnáva apoštol Pavel dve zmluvy, ktoré má Boh so svojim ľuďom. Jedna bola daná na vrchu Sinaj, ktorej zodpovedá Jeruzalem, čiže v tej dobe tam praktizovaný starozákonný kult, ktorý sa točí okolo predpisov zákona; je to zákonníctvo, otroctvo a nie sloboda. Druhá je Jeruzalem (duchovný, nebeský), ktorý je hore, to je tá slobodná žena resp. matka. Ako vtedy ten (Izmael), čo sa narodil (len) podľa tela, prenasledoval narodeného podľa ducha (Izáka), tak je tomu aj teraz. Títo dvaja sú nezosúladiateľní, pretože ten z tela bude vždy proti tomu z Ducha. Ten, čo neprináša slobodu, bude vždy proti tomu, kto znamená slobodu.

Čítame o tom nezlučiteľnom protiklade, ktorý je medzi chápaním Starého a Nového zákona. Starý zákon hovorí: „*Konaj tak a budeš žiť*“. Avšak starozákonný človek sa musel vždy stretnúť so skúsenosťou, že to nejde, nedokáže milovať z celého srdca, z celej sily, duše a mysle ani Boha ani blížneho. Musel znovu a znovu uznať, že napriek všetkému úsiliu nedokáže plniť zákon — a to znamená namiesto slobody otroctvo. Niet východiska, niet riešenia.

Oproti tomu Nový zákon nehovorí „*toto máš konať*“, ale „*toto vykonal pre teba Boh*“. Že je všetko pripravené, On poslal svojho Syna do tohoto sveta, aby sme skrze Neho žili. Dopustil, aby Ježiš zomrel v mukách na kríži, aby nám pripravil cestu do Jeho kráľovstva. A Boh ho vzkriesil v tretí deň, aby bolo Jeho víťazstvo úplné. Všetko je vykonané, hotové a ten, kto s vierou prijme túto spásu, bude slobodným človekom. Tak, ako sa stal slobodným človekom, opäť plnoprávnym synom otca ten márnotravný syn, keď sa vrátil domov a činil pokánie.

„*Vyžeň otrokyňu a jej syna, lebo syn otrokyne nebude dedičom so synom slobodnej*“. Aká ťažká úloha pre Abraháma! Toho náhradného, vlastného ľudského riešenia sa musel vzdať, ak chcel, aby bolo naplnené Božie zaslúbenie. Musel sa plne odovzdať a dôverovať Mu. Také má byť aj naše rozhodnutie pre Boha. Totiž Izmael nebude dedičom, iba Izák. On je synom zaslúbenia, iba v ňom pokračuje tá línia, ktorú určil Boh. A tým požehnaným Abrahámovým potomkom pre ľudstvo bude Ježiš Kristus, v ňom je naše dedičstvo, On je naše dedičstvo, pre Neho je naše to, čo Boh Otec pripravil pre tých, ktorí veria v Neho. V ňom je daná sloboda Božích detí aj nám.

Modlime sa:

Pane Ježišu Kriste, ďakujeme, že Ty si ten Syn zaslúbenia, v ktorom je pre nás pripravené požehnanie. Ďakujeme, že nás Tvoje slovo vyzýva k činu Abraháma - vyžeň otrokyňu a jej syna - teda odmietnuť všetko, čo by mohlo byť základom našej ľudskej nádeje či vlastného riešenia namiesto cesty, ktorú nám ponúkaš Ty zo svojej milosti. Ďakujeme, že Ty si prameň života, s Tebou sa i nemožné môže stať skutočnosťou. Ďakujeme, že si verný a svojich neverne neopúšťaš, pretože nie podľa našich zásluh jednáš s nami, ale na základe svojej spasiteľnej lásky. Daj nám spoznať, chrániť si slobodu Tvojich detí a žiť v nej s radosťou v poslušnosti. Amen

Otče náš... Požehnanie...

Záverečná pieseň: č. 503 - *Ó, Abrahámov Pán, daj po všetky časy nám oslavovať Ťa...*